

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

'Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ 'Αργυροῦ Μεταλλίου τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 'Ετησία δραχμὲς 100. 'Εξά-
μνη δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.
'Αμερικῆς δολλάρια 3.—'Αγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
'Εξάμνηοι καὶ Τρίμνηοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

'Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἑλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰοῦντο μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

'Οδὸς Εὐριπίδου ἐριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

'Αθῆναι, 2 Σεπτεμβρίου 1939

'Ετος 61ον.—'Αριθ. 40

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Καθὼς καθόταν ἔτσι ὁ Τσεῦν, ἔ-
βαζε στὸν ἑαυτό του τὸ ἐρώτη-
μα ἂν δὲν θὰ ἦταν τὸ καλύτερο
ἂπ' ὅλα νὰ τὰ ἐγκαταλείψῃ ὅλα καὶ
νὰ ἀποτραβηχθῇ ἀπὸ τὶς δουλειές.
'Ἦταν ἀσφαλισμένοι γιὰ πελώρια πο-

γραμματα πού εἶχε γίνεῖ κατάχλω-
μος. 'Εκεῖνος ἔδωσε στὸν Τσεῦν ἕνα
τηλεγράφημα πὸ τοὺς εἶχαν μετα-
δίδῃ ἀπὸ τὸν 'Αγ. Φραγκίσκο:

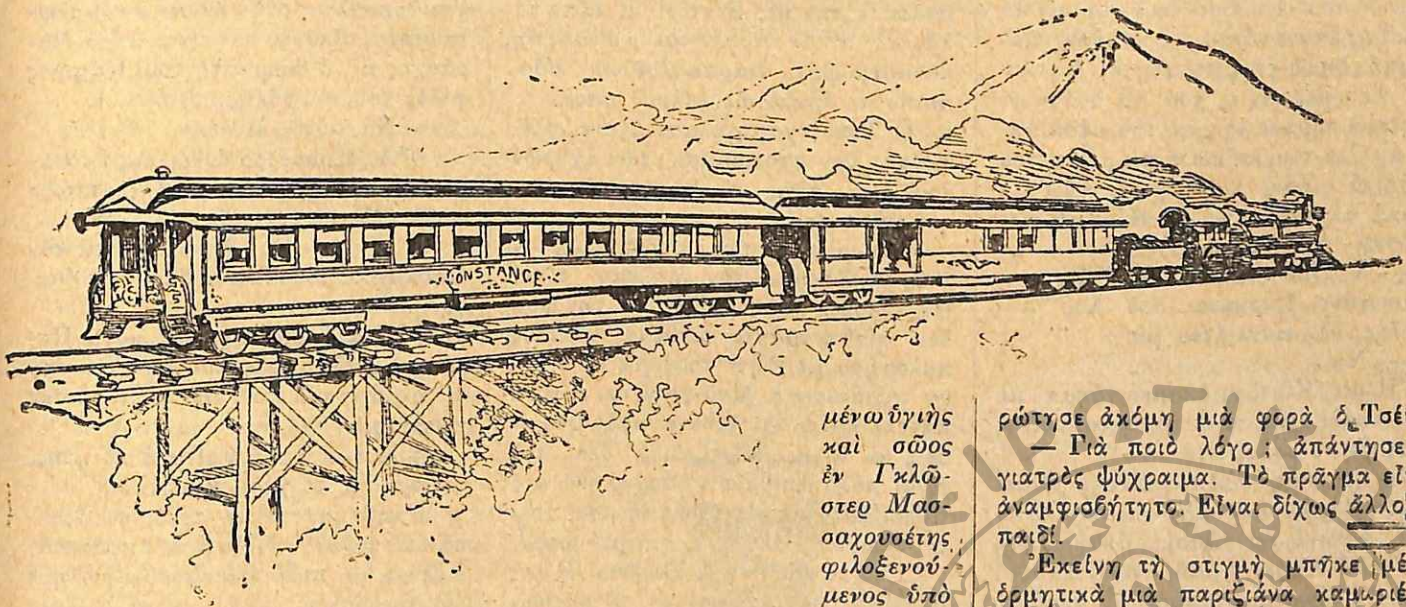
»Διασωθεὶς ὑπὸ ἀλιευτικοῦ ἱστιο-
φόρου «'Εδ ὦ Εἴ μ α σ τ ε» μετὰ
πιῶσιν μου ἐξ ὑπερωκεανείου, ἀνα-

ταλαβαίνω τίποτε, ἔκανε κλαίγοντας.

— 'Εγὼ καταλαβαίνω πολὺ καλά,
εἶπε ὁ γιατρός. Χάνω ἐπτά χιλιάδες
δολλάρια τὸ χρόνο, νά, αὐτὸ ξέρω.

Σκέφθηκε τὴν πελατεία του τῆς
Νέας 'Υόρκης πὸ τὴν εἶχε ἐγκατα-
λείψει γιὰ τὸ τὸ εἶχε ἀπαιτήσει
ἐπιτακτικὰ ὁ Τσεῦν καὶ ἔδωσε πίσω
τὸ τηλεγράφημα.

— Σὰς φαίνεται ἀληθινό; Μήπως
πρόκειται γιὰ κανένα ἀπατεῶνα;

'Η «Κωνστανς», τὸ ἰδιαιτερό τραῖνο τοῦ Τσεῦν.

σά, μπορούσε νὰ πουλήσῃ τὴ φέρμα
του γιὰ ἑκατομμύρια καὶ ἀνάμεσα σ'
ἕνα ἀπὸ τὰ κτήματά του τοῦ Κολο-
ράδο καὶ σ' ἕνα μικρὸ κοινωνικὸ κύ-
κλο, (πὸ ὃ θὰ ἔκανε καλὸ καὶ στὴ
γυναῖκα του) εἴτε στὴν Οὐάσιγκτων
εἴτε στὶς Νότιες Καρολίνας, μπορεῖ
ἕνας ἄνθρωπος νὰ ξεχάσῃ τὰ γκρε-
μισμένα ὄνειρά του. 'Απὸ τ' ἄλλο
μέρος ὅμως...

Τὸ τικ-τὰκ τῆς δακτυλογράφου
κόπηκε ξαφνικά. 'Η νέα κοίταξε τὸν

πιταγὴν. Τηλεγραφήσατε τί κάμω καὶ
πῶς εἶναι μαμά. Χάρβεϊ Τσεῦν.
'Ο πατέρας ἄφησε τὸ τηλεγράφημα
νὰ πέσῃ χάμω, ἔγειρε τὸ κεφάλι του
ἐπάνω στὸν κύλινδρο τοῦ κλειστοῦ
γραφείου καὶ ἀνάσανε βαρειά. 'Ο
γραμματεὺς ἔτρεξε νὰ φωνάξῃ τὸν
γιατρὸ τῆς κυρίας Τσεῦν, πὸ ὅταν
κατέβηκε κάτω βρῆκε τὸν Τσεῦν νὰ
βηματίζει νευρικὰ μέσα στὸ γραφεῖο.

— Τί λέτε γι' αὐτό; Πῶς σὰς
φαίνεται; Εἶναι δυνατόν; Δὲν κα-

ρῶτησε ἀκόμη μιὰ φορὰ ὁ Τσεῦν.

— Γιὰ ποῖο λόγο; ἀπάντησε ὁ
γιατρός ψυχραίμα. Τὸ πρᾶγμα εἶναι
ἀναμφισβήτητο. Εἶναι δίχως ἄλλο τὸ
παιδί.

'Εκείνη τὴ στιγμή μπῆκε μέσα
ὀρμητικὰ μιὰ παριζιάννα καμωριέρα
μὲ ὕψος ἀνθρώπου πὸ θεωρεῖ τὸν
ἑαυτό του ἀπαραίτητο καὶ πούρδεχε-
ται νὰ προσφέρῃ τὶς δηηρεσίες του
μόνον ἐπειδὴ τοῦ πληρώνουν ἕνα μι-
σθὸ βασιλικό.

— 'Η κυρία Τσεῦν παρακαλεῖ τὸν
κύριο νὰ ἔρθῃ ἀμέσως ἐπάνω. Φαν-
τάζεται πῶς ὁ κύριος εἶναι ἄρρω-
στος.

'Ο πολυεκατομμυριούχος ἔσκυψε
ταπεινὰ τὸ κεφάλι του γιὰ ν' ἀκο-
λουθήσῃ τὴν 'Ιουλίττα. Καὶ μιὰ λε-
πτὴ, διαπεραστικὴ φωνὴ ἀπὸ τὸ ἐ-
πάνω κεφαλόσκαλο τῆς μεγάλης ἀ-
σπρης ξύλινης σκάλας φώναξε:

— Τί τρέχει; Τί συμβαίνει;
 «Ανάμεσα απ' όλες τις κλειστές πόρτες ακούστηκε ή φωνή που έκανε δλο το σπίτι ν' αντιηχόση, ένα λεπτο άργότερα, όταν ο Τσέυν είπε άπότομα το νέο στη γυναίκα του.

— Όλα τώρα είναι έν τάξει, είπε γαλήνια ο γιατρός στην δακτυλογράφο. «Απ' όλα δσα δάζουν οι μυθιστοριογράφοι στο στόμα των γιατρών, το μόνο αληθινό είναι πώς ή χαρά δέν σκοτώνει, μίς Κίντζεϋ.

— Το ξέρω, μ' πριν απ' όλα έχομε νά κανονίσουμε ένα σωρό ζητήματα, απάντησε ή νέα.

«Η μίς Κίντζεϋ ήταν από τη Μιλουάκη, μιά κοπέλλα που μιλούσε λίγο αλλά ήξερε νά δουλεύη πολύ και ήξερε πώς τώρα είχαν μπροστά τους πολλή δουλειά νά κάνουν. Κοίταξε σιωπηλή τόν γραμματέα που μελετούσε τόν χάρτη της «Αμερικης τόν κρεμασμένο στόν τοίχο.

— Μίλομ, θά τραβήξωμε κατ' εϋθειαν! Με το ιδιαίτερο βαγόνι— από τη Βοστώνη. «Όρισε, ου τις διακλαδώσεις! φώναξε ο Τσέυν από πάνω από τη σκάλα.

«Ο γραμματεϋς γύρισε και κοίταξε την δακτυλογράφο. «Εκείνη σήκωσε επάνω του έρωτηματικά τ' μάτια της. Της έκανε νόημα νά καθήση στόν πομπό, όπως ένας στρατηγός διατάσσει τις μεραρχίες του νά δράσουν. «Υστερα πέρασε το χέρι του μέσα απ' τ' μαλλιά του, σήκωσε τ' μάτια του προς το ταβάνι και άρχισε, ενώ τ' λευκά δάχτυλα της μίς Κίντζεϋ καλούσαν την «Αμερική:

— Κ. Βαίηντ, Λός «Αντζελες, — ή Κωνστανς βρίσκεται στο Λός «Αντζελες, δέν είναι έτσι, μίς;

— Ναι.
 «Η μίς Κίντζεϋ έκαμε νόημα με το κεφάλι της ενώ ο γραμματεϋς κοίταξε το ρολόι του.

— «Ετοιμη; «Αποστείλατε ιδιαίτερον βαγόνι μου «Κωνστανς» εδω και κανονίσατε όπως αναχωρήση απ' εδω Κυριακήν ιδιαίτερα άμαξοστοιχία εγκαίρως όπως μ'ας συνδέση με άμαξοστοιχίαν Νέας Υόρκης — Σινάγου προσεχή Τρίτην.

— Τίκ, τίκ, τίκ, Γρηγορώτερα δέν γίνεται;

— «Αδύνατον. Τους υποχρεώνωμε νά μ'ας π'ανε σε έξήντα ώρες απ' εδω στο Σινάγο. «Ετοιμη; Λοιπόν τώρα: Κάνιφ, Σινάγο. Παρακαλώ όπως μεταφέρετε ιδιαίτερον βαγόνι μου «Κωνστανς» από Σάντα Φε εις Μπούφφαλο και επί γοαιμής Νέας Υόρκης Δίμιτεντ δι' «Αλύπανν».

Δέν έχετε πάει στην Ν. Υόρκη μίς Κίντζεϋ; «Ο' πάμε μιά απ' αυτές

τις ημέρες. Λοιπόν, τώρα άλλο τηλεγράφημα στόν Μπάρνες για νά μ'ας μεταφέρει κατ' εϋθειαν από το «Αλμπανυ στη Βοστώνη. Τήν Τετάρτη στις έννιά και πέντε το βράδυ θά βρισκόμαστε εκεί.

— Αυτό είναι θαυμάσιο! έκανε ή μίς Κίντζεϋ εκθαμμένη.

— «Ε, δέν είναι και κακά. «Όποιος άλλος κι' αν ήταν θά έχανε τριάντα ώρες και θά χρειαζόταν μιά δλόκληρη βδομάδα για την διαδρομή αυτήν αντί νά περάση το τραίνο απ' εϋθείας από τήν Σάντα Φε στο Σινάγο.

— Και τώρα μου φαίνεται πως πρέπει νά τηλεγραφήσουμε στόν μικρόν. Αδτόν πάντως τόν ξεχάσατε.

— Νά ρωτήσω.

«Όταν γύρισε με το τηλεγράφημα του πατέρα που προσκαλούσε τόν Χάρβεϋ νά έρθη νά τόν συναντήση στη Βοστώνη σε ώρισμένη ώρα και μέρα βρήκε την μίς Κίντζεϋ νά γελάη πεσμένη επάνω στη μηχανή της. Και ο Μίλομ άρχισε κι' αυτός νά γελάη, γιατί το Λός «Αντζελες άπαντούσε: «Ηθέλαμεν νά γνωρίζωμεν γιατί—γιατί—γιατί; Γενική δυσφορία εκδηλοϋται πανταχοϋ».

Δέκα λεπτά άργότερα το Σινάγο καλούσε την μίς Κίντζεϋ μ' αυτά τ' λόγια: «Αν πρόκειται νά επέλθη καταστροφή, παρακαλούμεν ειδοποιήσατε εγκαίρως φίλους σας».

«Ο Τσέυν χαμογέλασε άγρια, βλέποντας την αστισμάρα των έθρων του, άμα πήρε τ' τηλεγραφήματα σ' τα χέρια του.

— Νομίζουν πως σκοπεύουμε νά τους κηρύξουμε τόν πόλεμο, είπε. Πήτε τους, Μίλομ, ότι για την ώρα δέν αισθανόμαστε διάθεση νά τους πολεμήσουμε. Πήτε τους για ποιά λόγο ταξιδεύουμε. Μου φαίνεται πως θά κάνετε καλά νά έρθετε μαζί μου εσείς κι' ή μίς Κίντζεϋ, μ' ελο που είναι πολύ άπίθανο ν' άσχοληθω στο ταξίδι αυτό με τις δουλειές μου. Πήτε τους την αλήθεια, για μιά φορά.

«Ετσι είπώθηκε ή αλήθεια. «Η μίς Κίντζεϋ τηλεγράφησε με το πνεύμα αυτό και ο Μίλομ πρόσθεσε την άξιομνημόνευτη φράση: «Ας έχουμε ειρήνη μεταξύ μας». Και μέσα στις αΐθουσες των δικητηκών συμβουλίων οι αντιπρόσωποι έξήντα τριών έκατομμυρίων δολλαρίων σε μετοχές σιδηροδρόμων άνάσσαν κάπως πιδ ελευθερία. «Ο Τσέυν βιαζόταν ν' άγκαλιάση τόν μοναχογιό του που τοϋ άναστήθηκε με τόσο θαυμαστό τρόπο. Οι αντίπαλοί του, που είχαν βγάλει τ' μαχαίρια τους έτοιμοι νά πολεμήσουν, έβαλαν κάτω τ' όπλα και τοϋ ευχθήθηκαν εγκάρδια καλό ταξίδι και

καλήν άντάμωση με τόν γιό του.

Οι τηλεγράφοι είχαν τώρα πολλή δουλειά νά κάνουν γιατί τώρα που έλειψε κάθε φόβος οι άνθρωποι και οι πολίτες άρχισαν τις συνεννοήσεις μεταξύ τους για νά κανονίσουν τ' δρομολόγια. «Επρόκειτο νά μεταφερθώ εσο το δυνατόν πιδ γρήγορα το ιδιαίτερο βαγόνι «Κωνστανς» από τόν Σάν Διέγο στην Βοστώνη, δηλαδή σε μιά άπόσταση από δυό χιλιάδες τριακόσια πενήντα μίλλια. Το ιδιαίτερο αυτό τραίνο θά προσπερνούσε και τις εκατόν έβδομηντα άμαξοστοιχίες που κυκλοφορούν στην γραμμή αυτήν. «Επρεπε νά ειδοποιηθούν οι όδηγοι και το προσωπικό απ' όλα αυτά τ' τραίνα.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Ο ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΚΙ' Ο ΘΑΥΜΑΣΤΗΣ ΤΟΥ

«Όταν ο «Αχιλλεύς Παράσχος, ο έθνικός ποιητής, ήταν σ' όλη του τη δόξα, ήρθε στην «Αθήνα κάποιος άμογενής που έλεγε πως τόν θαυμάζει κι' επιθυμεί πολύ νά τόν γνωρίση.

Μιά μέρα, στο περίφημο καφενείο Γιαννοπούλου, στην πλατεία του Συναγματος, έτυχε νά είναι κι' ο Παράσχος κι' ο θαυμαστής του. Κάποιος φίλος του τόν έδειξε:

— Νά, αυτός είναι. . .

— «Α, τί ωραίος άνθρωπος! έκαμε ο άμογενής. Δίχαιρα έχει τέτοια φήμη. Με παρουσιάζεις;

«Ο φίλος, που έγνώριζε και τόν Παράσχο, τοϋ παρουσίασε τόν άμογενή.

— «Ένας θαυμαστής σας, κύριε Παράσχε. Μόλις ήρθε από την Αίγυπτο κι' ή μόνη του επιθυμία είναι νά σας γνωρίση.

— Χαίρω πολύ, είπε ο ποιητής, σφίγγοντας το χέρι του ξένου.

«Εκάθισαν κι' οι τρεις κι' άρχισαν νά μιλούν. «Αξαφνα, άπρόοπτα, ο ξένος, με πολύ ένδιαφέρον, ρώτησε τόν Παράσχο:

— Και τί έργασία κάνετε;

Κόκκαλο ο φίλος. Θαυμάστη που έσύστησε! Νά θαυμάζη τόν Παράσχο και νά μ'ην ξέρη καν πώς ήταν ποιητής. . .

«Ο Παράσχος όμως ουτε τ' έχασε ουτε θυμωσε.

Και με τ' άμήμητο χαμόγελό του άποκρίθηκε:

— Τίποτε. «Αεργος.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ

«Αγαπητοί μου,

ΤΟ ήφαιστείο της Θήρας είναι πάλι στις δόξες του. Βγάζει καπνούς, φλόγες, λάβες, στάχτες, και κάνει άλλεπάλληλες έκρήξεις που άνοίγουν βράθρα, σ' νά πέφτουν έκρηκτικές δβίδες από άεροπλάνο. Οι κάτοικοι τοϋ νησιού, αν και συννησιμένοι σ' τα παιχνίδια αυτά του ήφαιστείου τους, έχουν τρομοκρατηθεί, και μόνοι άτρομοι είναι οι γεωλόγοι που ηγαίουν νά μελετήσουν τ' φαινόμενα επί τόπου. «Αλήθεια, μ'ά λένε γι' αυτούς έκπληκτικά. «Αψηφούν κάθε κίνδυνο, σκαρφαλώνουν στην κορυφή, μπαίνουν στόν κρατήρα, κι' ένας απ' αυτούς έστησε κάποτε το στρατιωτικό του κρεβάτι εκεί μέσα και κοιμόταν ήσυχώτατος, περιμένοντας νά τόν ξυπνήση καμιά. . . έκρηξη. Είναι βέβαια ή άγάπη στην έπιστήμη τους που τους κάνει έτσι άφοβους, ή φιλοδοξία νά ιδούν και νά περιγράφουν πρώτοι αυτοί πράγματα που δέν είδε άλλος, κι' άκόμα ή περιέργεια που έχει κάθε άνθρωπος για τ' μεγάλα αυτά και θαυμάσια φυσικά φαινόμενα. Και θυμώμαι τώρα τόν άρχαίο «Εμπεδοκλή.

«Ο «Εμπεδοκλής ήταν ένας «Ακραγαντίνος, πυθαγόρειος φιλόσοφος, ποιητής και γιατρός, που έγραψε πολλά και διάφορα συγγράμματα, αλλά δέν σώζονται απ' αυτά παρά μερικά άποσπάσματα. «Η φήμη του στάθηκε μεγάλη κι' ο θάνατός του παράξενος. Πολλοί λένε—κι' ο Λουκιανός—πως, θέλοντας νά φημισθώ πως δέν πέθανε σ' ανθρωπος αλλά πέρασε στόν άλλο κόσμο σ' θεός, έπεσε μόνος του στόν φλογερό κρατήρα της Αίτνας, τοϋ άκοίμητου ήφαιστείου της πατρίδας του, και προδόθηκε από τη σιδερένια του «κρηπίδα», που σε μιά έκρηξη της ή Αίτνα την πέταξε έξω μαζί με τις λάβες της. «Άλλοι όμως ισχυρίζονται πως ο «Εμπεδοκλής δέν έπεσε στο ήφαιστείο με τη θέλησή του, αλλά, παρασυρμένος από την περιέργεια τοϋ επιστήμονα και τοϋ ανθρώπου, έσκυψε πολύ μέσα στόν κρατήρα, έχασε την ισορροπία, έως και τις αισθήσεις από τη μεγάλη θερμότητα, κι' έπεσε άθελα στις φλόγες που τόν έκαμαν στάχτη όλον, εκτός από τη σιδερένια του κρηπίδα, που βρέθηκε κατόπι άπέξω. «Ετσι κινδυνεύουν νά την πάθουν καμιά ώρα κι' οι γεωλόγοι που κοιμούνται στόν κρατήρα της Θήρας. . .

«Αν με ρωτήσετε τώρα τί ήταν

αυτή ή σιδερένια κρηπίδα που είχε μαζί του ο «Εμπεδοκλής, δέν ξέρω καλά νά σας πω. «Η λέξη «κρηπίς» που μεταχειρίζεται σ' αυτή την περίπτωση ο Λουκιανός, στην άρχαία έλληνική έσήμαινε βάση, θεμέλιο, στήριγμα, άκόμα και όχημα ποταμού. «Αλλά και υπόδημα ψηλό, σ' νά λέμε μπότα. Λέτε τώρα ή «κρηπίς» νά ήταν το παπούτσι τοϋ «Εμπεδοκλή; αν όχι όλο σιδερένιο, τολάχιστο με σιδερένιο πάτο; Δέν είναι άπίθανο. Πάντως καμιά άλλη από τις συμασίες της λέξης δέν ταιριάζει εδω.

«Ένα ήφαιστείο στη δράση του είναι από τ' μεγαλοπρεπέστερα θεάματα που μπορεί κανείς νά ιδώ, και μάλιστα αν τύχη σ' έκρηξη που γίνεται νύχτα. Οι φλόγες φωτίζουν την περιοχή σε μεγάλη άπόσταση, οι κα-

πνοί σχηματίζουν επάνω από το ήφαιστείο ένα πελώριο μαύρο σύννεφο με θαυμάσιες φωτεινές ανταύγειες, κι' ή λάβα που τρέχει στις πλαγιές τοϋ βουνού μοιάζει με πύρινο χείμαρρο, και καμιά φορά με χειμάρρους πολλούς. Δυό αντίθετα αισθήματα κατέχουν τόν άνθρωπο μπροστά στο θέαμα: νά πλησιάση όσο μπορεί, για νά τ' ιδώ καλύτερα, και νά φύγη, νάπομακρυνθώ, για νά γλυτώση. Και συνήθως, όταν είναι στην ξηρά, φεύγει τρομοκρατημένος. Μόνο στη θάλασσα, σε πλοίο, αισθάνεται κάποια ασφάλεια και μπορεί νά βλέπη και νάπολαμδώνη χωρίς άλλο φόβο, εκτός από το δέος εκείνο που προξενούν τ' μεγάλα φυσικά φαινόμενα σ' αμιά παρουσία θεού. . .

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ—Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

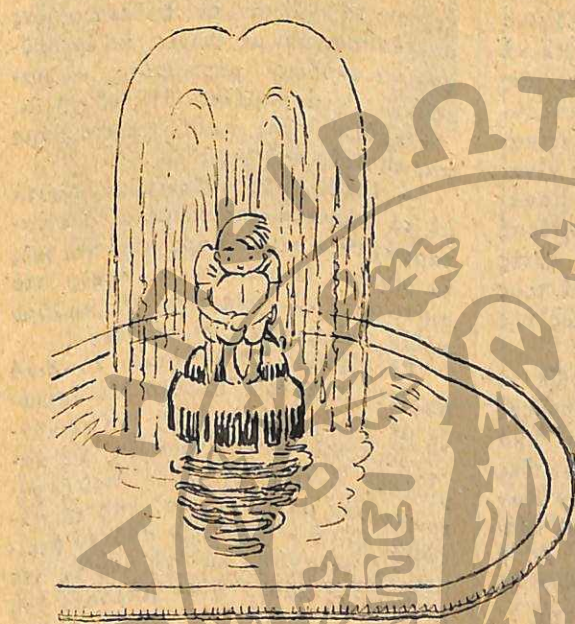
14.

«Η δευτέρα όδηγία που έγραφε το βιβλίο ήταν αυτή: «Όποιος θέλει νά μάθη νά κολυμπάη πρέπει νά έρχεται σε μεγάλη συνάφεια με το νερό, για νά τ' συνηθίση και νά μ'η τ' φοβάται». Κι' ο Κωστάκης, άφου τελείωσε με τους βατράχους, άρχισε αυτή τη «μεγάλη συνάφεια». Βουτούσε το κεφάλι του σε μιά λεκάνη γεμάτη νερό, έκανε ψυχολογία δυό φορές την ήμέρα, πατούσε ευπόλυτος μέσα στη γούρνα και, το κυριώτερο, καθό-

ταν επάνω στο συντριβάνι.

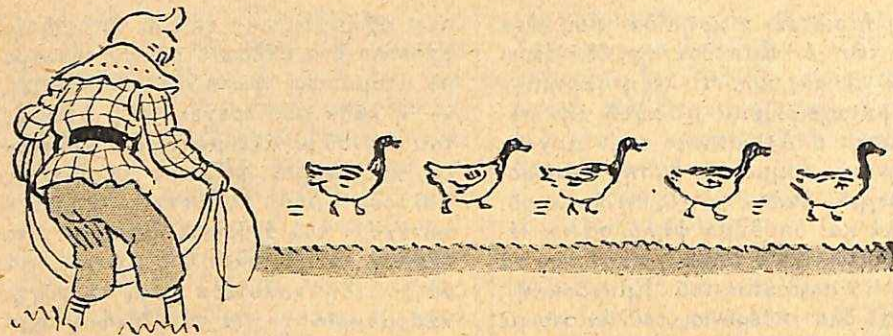
Το συντριβάνι αυτό ήταν στόν κήπο τοϋ σπιτιού κι' είχε μιά μεγάλη δεξαμενή, όπου χυνόταν άδιάκοπα το νερό που άνάβουζε από ψηλά με δύναμη. «Ο Κωστάκης γδυνόταν, σκαρφάλωνε κει πάνω και καθόταν πλάι στο σωλήνα, και, για πολλήν ώρα, δεχόταν το δρομητικό νερό κατακέφαλα. «Νά, αυτή είναι σ' νά φ'ε'ια, έλεγε. Δέν φοβώμαι πια το νερό στην ξηρά, δέν θά το φοβώμαι ουτε στη θάλασσα».

Παδεύτηκε μ' αυτά πολλές ήμέρες, κι' έπειτα σκέφθηκε πως ήταν καιρός νά δοκιμάση και το αληθινό κολύμπι. Το βιβλίο του είχε γι' αυτό μιά πολύτιμη

όδηγία: «Μη βάζετε, έλεγε, άφυκες φούσκες στη μέση σας όταν μαθαίνετε νά κολυμπάτε. Παίρνετε μαζί σας δυό πάπιες. Αυτές είναι φούσκες ζωντανές. Θά σας κρατούν στην επιφάνεια και συγχρόνως σας κάνουν νά κολυμπάτε. Γιατί θά κολυμποϋν εκείνες και θά σας τραβούν. Μόνον κρατάτε τις καλά».

«Ωραία ιδέα, είπε ο Κωστάκης. Πρέπει νά βρω πάπιες». Θυμήθηκε τότε πως στοϋς περιπάτους του έβλεπε μιά λιμνούλα όπου πολλές πάπιες κολυμποϋσαν. «Εκεί κοντά ήταν κι' ή θάλασσα. Σκέφθηκε λοιπόν νάοπάξη δυό από εκείνες τις πάπιες και νά πάη νά κολυμπήση.

Πρωτύτερα όμως θέλησε να ιδῇ ἂν οἱ πάπιες ὑπῆρχαν ἀκόμη. Καὶ τὸ ἀπόγευμα ἐκεῖνο πῆγε στὴ λιμνούλα.

Ναί, οἱ πάπιες ἦταν ἐκεῖ καὶ κολυμποῦσαν. «Ὁραῖα! σκέφθηκε ὁ Κωστάκης. Αὐριο τὸ πρωτὶ θὰ ξανάρθω μὲ τὸ μπανιερό μου καὶ μὲ μιὰ θηλιά». Καὶ γυρίζοντας στὸ σπίτι, ξαναδιάβασε τὴν ὁδηγία στὸ βιβλίο, γιὰ νὰ τὴ μάθῃ καλὰ καὶ νὰ μὴν κάμῃ κανένα λάθος στὴν πράξη.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΠΟΔΙ [ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ]

Εἴμαστε ἴσως τρία παιδιά τότε. Ὁ Μανώλης, ἐγὼ κι ἡ Ἀγγελίνα.

— Φαντάσου νάταν καὶ πιδ πολλά! ἀναστέναζε ὡστόσο κάθε μέρα ἡ θεὰ Στέλλα, ἀλοίμονό μας! ἤχαμε τρελλάθει...

Εἴμαστε ἀλήθεια τόσο ἀταχτα; ἢ μήπως οἱ μεγάλοι, ξεχνώντας τὰ παιδιότητά τους μᾶς ἐκριναν λιγάκι χύστρά; Ποιὸς ξέρει... Ἐκεῖνο ποὺ θυμοῦμαι καλὰ εἶναι πὼς γιὰ νὰ ἡσυχάζουν λίγο ἀπ' τὴς τρέλλες μας ἡ μαμὰ κι ἡ θεὰ μας ἀναγκάζονταν νὰ καταφεύγουν σὲς φοβέρες καὶ στὰ σκιάχτρα. Τὸ πιδ νόστιμο εἶναι ὅτι ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ὅλες οἱ μανάδες ποῦταν φιληνάδες τῆς μητέρας καὶ τῆς θεᾶς μας εἶχαν κι' αὐτὲς ἀπὸνα σκιάχτρο γιὰ τὰ παιδιά τους ποὺ κάθε μιὰ τὸ βάφτιζε ὅπως τῆς ἄρεσε...

Ἡ κυρία Περσεφόνη φοβέριζε τὰ παιδιά της μὲ τοὺς «καλικάντζαρους», ἡ κυρία Δέσποινα φοβέριζε τὰ δικά της μὲ τὸ «μπαμπούλα», οἱ νονάδες μας εἶχαν ἑτοιμοὶ, ὅτι ὦρα θέλαν ἕναν «ἀράπη τρομερὸ καὶ φοβερό μὲ κάτι δοντάρες σὰν χαυλιδόντες» κι' ἡ θεὰ μας ἡ Στεφανία εἶχε βρῆ τὴ σωτηρία της στὸν «Καταρράχτη»!

Ὁ «Καταρράχτης» ἦταν ἀπλούστατα τὸ σιφὸν ποὺ εἶχε τὸ λουτρό! Γιὰ μικρὰ παιδιόστικα μυαλοῦδάκια ὁ δυνατὸς θόρυβος ποὺ ἔκανε καταβαίνοντας τὸ νερό ἦταν ἀρκετὸς γιὰ νὰ πιστευθῇ πὼς τὸ σιδερένιο ἐκεῖνο ντεποζιτάκι ἐκρυβε μέσα του κάτι τὸ υπερφυσικό.

Ἄν καὶ σκιάχτρο ὅμως, ὁ «Καταρράχτης» εἶχε κάποιο σπουδαῖο προτέρημα. Ὅχι μόνο δὲν πείραζε τὰ

παιδιά ἅμα ἦταν φρόνιμα, ἀλλὰ ἴσως αὐτὸς τοὺς ἐρίχνε καὶ... καρμέλες!

Οἱ καρμέλες — κάτι καραμελοῦλες τόσες δὲ ποὺ μοσκοβολοῦσαν βανίλια καὶ κανέλλα μέσα στὰ χρωματιστὰ χαρτιά τους, — πέφταν ἀπ' τὸ σκοτεινὸ μέρος τοῦ κήπου — ξαφνικά κι' ἀόρατα βέβαια — καὶ χτυποῦσαν τὰ κλειστὰ τζάμια τῶν παραθυρίων σὰν χοντρές στάλες βροχῆς.

Χαρὰ Θεοῦ!

Ὁρμούσαμε στὸν κήπο μὲ τρελλὰ ξεφωνητά, ἀλλὰ τὰ ξαδέρφια μας μᾶς ἐσπρωχναν μὲ φωνές, κι' ἐννοοῦσαν νὰ σκύδουν μόνο αὐτὰ νὰ μαζεύουν τὴς καρμέλες ἀπ' τὸ χῶμα.

— Μὰ γιατί καλέ; ρωτοῦσαμε παραπονιάρικα.

— Γιατί, μᾶς ἀπαντοῦσαν αὐτὰ μὲ τὰ στόματα μπουκωμένα, ὁ «Καταρράχτης» εἶναι δικός μας! γιὰ μᾶς τὰ ρίχνει! Πηγαίνετε κι' ἐσεῖς στὸ σπίτι σὰς νὰ σὰς ρίξῃ τὸ «μαῦρο πόδι» καὶ ἡ «μαγικὴ ράβδος»!

Τὸ «Μαῦρο πόδι» ἦταν τὸ δικό μας τὸ σκιάχτρο. Ἐτοῦτο δὲν ἔμοιαζε μὲ κανένα ἄλλο. Οἱ «Καλικάντζαροι» ποὺ κατεβαίνουν ἀπ' τὴς καμινάδες, ὁ «μπαμπούλας», ποὺ ξεφύτρωνε σὰν μανιτάρι μὲς ἀπὸ τὸ πάτωμα, κι' ὁ «Ἀράρης» ποῦταν ἑτοιμος νὰ πεταχθῇ ἀπ' τὴ σφίττα στὸ παραμικρὸ καυγᾶ ἦταν μπροστὰ του ἀστεῖα.

Μὲ τοῦτο τὰ πράγματα ἦταν πολὺ σκοῦρα, ἦταν ἀδύνατο νὰ μείνῃς ἀσυγκίνητος... Παίζαμε ξέγνοιαστα, πηδούσαμε, πετούσαμε ὅπως στὸν ἄλλον τὰ μαξιλάρια τοῦ καναπέ, φωνάζαμε καὶ τὰ γέλια μας ἀντηχοῦσαν σ' ὅλο τὸ σπίτι... Ἐξφνικά στὸ μισσοσκόταδο, κάτι σάλευε στὴ γωνιά... Κοιτάζουμε. Μαντεύουμε περισσότερο, τὸ πόδι κατὰμαυρο πίσσα, τριχω-

τὸ σὰ διαβολικό, τρομερό, ἀπαίσιο...

Μᾶς πιάνει πανικός, ὠρμούμε ἔξω ἀπ' τὴν κάμαρα τρεχάλα.

Ἡ μαμὰ κι' ἡ θεὰ ράβδουν ἡσυχᾶ ἡσυχᾶ καθισμένες στὸν καναπέ.

— Μπα, κάνουν, κλείνοντας ἡ μιὰ στὴν ἄλλη τὸ μάτι πονηρά, γιατί ἤρθατε ἐδῶ τώρα; ἄντε φύγετε! καλὰ καθόσατε τόσην ὥρα μέσα!

Ἀλλὰ ποῦ νὰ τὸ κουνήσουμε πιά ἐμεῖς ἀπὸ κοντὰ τους...

Ἄλλοτε πᾶνω στοὺς μικροκαυγάδες μας, ἡ θεὰ Στέλλα παρουσιάζεται μπροστὰ μας ξαφνικά μ' ἕνα μπουκαλάκι γεμάτο παράξενο ὑγρὸ καὶ μιὰ μακρὰ βέργα στὰ χέρια της. Εἶναι τὸ «νερό τοῦ διαβόλου» κι' ἡ «μαγικὴ ράβδος» ὅπως μᾶς ὀνοματίζει τὰ φοβερά της σύνεργα.

Μ' αὐτὰ τὰ δυὸ σὰν ἄλλη Κίρκη, ἔχει τὴ δύναμη, ὅπως μᾶς λέει, νὰ μᾶς μεταμορφώσῃ σέ... γκαμήλες, γαϊδουράκια κι' ὅ,τι ἄλλο τῆς κάπνιζε...

— Ὅχι, θεία, πετιόμουν αὐτὸς ἐγὼ μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή. Δὲ μπορεῖς νὰ τὸν κάνῃς οὔτε ποντίκι οὔτε γαϊδούρι! Αὐτὸ μονάχα ὁ Θεὸς μπορεῖ.

— Ἐτοῖ! ἔ; ἀπαντοῦσε αὐτὴ μ' ἀγανάκτηση. Ἐ λοιπὸν μάτια μου. Ἐμπρός! ὁποιοῦ τοῦ βασιλέως ἀς καθήσῃ νὰ κάνουμε μιὰ δοκιμή... Ἐμπρός ποιὲς θέλει!

Ἡ θαρρετὴ αὐτὴ πρόσκληση μᾶς βούβαινε μιὰ στιγμή ὅλους. — Ἐγὼ, ἀπαντοῦσε τέλος ὁ Μανώλης μὲ κομμένη φωνή.

— Ὁραῖα, ἔκανε ἡ... Μάγισσα. Γιὰ προσέξτε ὅμως καλὰ. — ἐδῶ πᾶνω ἔπαιρνε αὐστηρὸ ὕψος — μὴν τυχεὶν τὴν ὥρα ποὺ ἐγὼ θὰ ξορκίζω καὶ πεῖ κανεὶς ἀπὸ σὰς καμμιὰ προσευχὴ ἀπὸ μέσα τοῦ ἡ... ὄνομα κανενὸς ἀγίου... γιατί τότε τὰ μάγια λύνονται.

Ὁ Μανώλης ἀναστέναζε κρυφὰ μ' ἀνακούφιση κι' ἡ θεὰ Στέλλα ἄρχισε νὰ μουρμουρίζῃ σοβαρά-σοβαρά ἕνα σωρὸ παράξενα κι' ἀκατάληπτα λόγια.

Παρακολουθοῦσαμε τὴν... τελετὴ μ' ἀγωνία καὶ περιέργεια. Ἐξφνικά ὅμως ἡ Μάγισσα τὰ πα-
ρατοῦσε ὅλα στὴ μέση.

— Δὲ μοῦ λές ἐσύ... μήπως λές ἀπὸ μέσα σου καμμιὰ προσευχὴ... κανένα ἄγιο ὄνομα; ρωτοῦσε αὐστηρὰ καὶ θυμωμένα τὸν Μανώλη.

— Ὅχι! ὅχι!

— Ἀδύνατον τῶν ἀδυνάτων! ἐπέμενε ἐκεῖνη. Τὸ «νερό βράζει» κι' ὅμως οἱ μαγεῖες δὲν πιάνουν. Σίγουρα! κάτι λές ἀπὸ μέσα σου!

Καὶ ἀγανακτισμένη, μωτρωμένη σηκώνονταν μουρμουρίζοντας:

— Ἐνοια σου σὲ σιάχνω ἄλλη ὥρα. Ὅχι περιμένω πρῶτα νὰ κοιμηθῇς!

Καὶ δόστου παντουφλιές, μὰ ποῦ

νὰ τᾶφήσῃ αὐτὴ. Οὔτε σάλευε. Μούγκριζε μόνο μὲ τὸ ποντίκι μὲς στὰ δόντια σὰν νὰ τῆς ἔλεγε:

— Γιὰ ξεφορτώσου με γιατί ἔχω νύχια καὶ γιὰ σένα! μμμ!

Ἡ θεὰ Στέλλα ἅμα τὴν ἀκούγε νὰ δυναμώνῃ τὸ μουγκρητὸ καὶ νὰ ἀγριεύῃ, τὴν παρατοῦσε γιατί τὴν φοβόταν. Ἦταν μιὰ πελώρια γάτα τῆς Ἀγκύρας κι' ἔμοιαζε λιγάκι μὲ ἀγριόγατο.

Μιὰ φορὰ ποῦχε γεννήσει καὶ τῆς εἶχαμε πιάσει τὰ γατάκια της, εἶχε ὠρμήσει ἀπάνω μας καὶ μᾶς εἶχε γρατσοῦνισῃ πολὺ ἄσχημα ὅλους.

Ἡ σκέψη πὼς ὁ Μανώλης μποροῦσε νὰ γίνῃ... ποντίκι καὶ νὰ πέσῃ στὰ νύχια τῆς Ριρίκας ἔκανε τὴ καρδιά μας νὰ χτυπᾷ σὰν τρελλὴ μὲς στὰ στήθια μας.

— Ὅχι, θεία, πετιόμουν αὐτὸς ἐγὼ μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή. Δὲ μπορεῖς νὰ τὸν κάνῃς οὔτε ποντίκι οὔτε γαϊδούρι! Αὐτὸ μονάχα ὁ Θεὸς μπορεῖ.

— Ἐτοῖ! ἔ; ἀπαντοῦσε αὐτὴ μ' ἀγανάκτηση. Ἐ λοιπὸν μάτια μου. Ἐμπρός! ὁποιοῦ τοῦ βασιλέως ἀς καθήσῃ νὰ κάνουμε μιὰ δοκιμή... Ἐμπρός ποιὲς θέλει!

Ἡ θαρρετὴ αὐτὴ πρόσκληση μᾶς βούβαινε μιὰ στιγμή ὅλους. — Ἐγὼ, ἀπαντοῦσε τέλος ὁ Μανώλης μὲ κομμένη φωνή.

— Ὁραῖα, ἔκανε ἡ... Μάγισσα. Γιὰ προσέξτε ὅμως καλὰ. — ἐδῶ πᾶνω ἔπαιρνε αὐστηρὸ ὕψος — μὴν τυχεὶν τὴν ὥρα ποὺ ἐγὼ θὰ ξορκίζω καὶ πεῖ κανεὶς ἀπὸ σὰς καμμιὰ προσευχὴ ἀπὸ μέσα τοῦ ἡ... ὄνομα κανενὸς ἀγίου... γιατί τότε τὰ μάγια λύνονται.

Ὁ Μανώλης ἀναστέναζε κρυφὰ μ' ἀνακούφιση κι' ἡ θεὰ Στέλλα ἄρχισε νὰ μουρμουρίζῃ σοβαρά-σοβαρά ἕνα σωρὸ παράξενα κι' ἀκατάληπτα λόγια.

Παρακολουθοῦσαμε τὴν... τελετὴ μ' ἀγωνία καὶ περιέργεια. Ἐξφνικά ὅμως ἡ Μάγισσα τὰ πα-
ρατοῦσε ὅλα στὴ μέση.

— Δὲ μοῦ λές ἐσύ... μήπως λές ἀπὸ μέσα σου καμμιὰ προσευχὴ... κανένα ἄγιο ὄνομα; ρωτοῦσε αὐστηρὰ καὶ θυμωμένα τὸν Μανώλη.

— Ὅχι! ὅχι!

— Ἀδύνατον τῶν ἀδυνάτων! ἐπέμενε ἐκεῖνη. Τὸ «νερό βράζει» κι' ὅμως οἱ μαγεῖες δὲν πιάνουν. Σίγουρα! κάτι λές ἀπὸ μέσα σου!

Καὶ ἀγανακτισμένη, μωτρωμένη σηκώνονταν μουρμουρίζοντας:

— Ἐνοια σου σὲ σιάχνω ἄλλη ὥρα. Ὅχι περιμένω πρῶτα νὰ κοιμηθῇς!

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

—Θὰ πάω στὴν ἐξοχή, στὴς γιανιᾶς μου, γιὰ ἕνα μῆνα. Τί χαρὰ!
Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὸν Ρεμῆ

μεγάλῃ περιέργεια νὰ δοῦμε τί θάκανε ὁ Μανώλης ἅμα γινόταν γαϊδούρι...

Κάμποσο καιρὸ ἔτσι μ' αὐτὰ καὶ μ' αὐτὰ ἡ μητέρα μας κι' ἡ θεὰ μας εἶχαν καταφέρει νὰ βροῦνε τὴν ἡσυχία τους.

Μόλις ἔπεφτε τὸ σούρουπο ἐμεῖς δὲν τολμούσαμε πιά ὅχι νὰ παίξουμε καὶ νὰ πηδήσουμε, μὰ οὔτε νὰ περάσουμε θαρρετὰ ἀπ' τὴν μιὰ κάμαρα στὴν ἄλλη ἂν δὲν ἦταν μαζί κι' αὐτές.

Τὴς νύχτες ξυπνοῦσαμε τρομαγμένα. Ὀνειρευόμαστε πὼς ἡ... μάγισσα μᾶς εἶχε μεταμορφώσῃ σὲ ἀρνάκια καὶ μᾶς σιγόφηναν ὕστερα στὴ

σοῦβλα, ἢ πὼς μᾶς εἶχε κάνει πετεινάρια καὶ σιγοβράζαμε μὲς στὸ τέντζερη.

Μὰ ξαφνικά ὅλα αὐτὰ τέλειωσαν, τὰ κόλπα τῶν σκιάχτρων ξεσκεπάστηκαν, ρεζιλεύτηκαν καὶ τὸ περίφημο «Μαῦρο πόδι» βρῆκε ἄθλιο τέλος.

Ἦταν ἕνα ἀπόγευμα ποὺ ἡ θεὰ Στέλλα καὶ ἡ μαμὰ ἔλειπαν στὸ διπλανὸ σπίτι γιατί ἦταν ἄρρωστη μιὰ φιληνάδα τους.

Καθὼς εἴμαστε μονάχοι βαλθήκαμε βέβαια νὰ ψάχνουμε — γιατί ἄλλο; — γιὰ τὰ κλειδιά τοῦ μπουφέ!

Στὸ τέλος ὕστερα, ἀπὸ πολλὰ ψαξίματα πιάσαμε ν' ἀνοίξουμε κι' ἕνα παλιὸ μπαουλάκι ποὺ βρισκόταν σὲ μιὰ κάμαρα ποὺ μᾶς χρησίμευε γιὰ νὰ βάζουμε ὅλα τ' ἄχρηστα γιὰ τὴν ὥρα πρᾶγματα.

Ἀρχίσαμε νὰ βγάζουμε ἕνα-ἕνα ὅλα τὰ σιθαγμένα ρούχα, ὅταν ξαφνικά ἀπομείναμε κι' οἱ τρεῖς σὰ μάρμαρα... Τὸ περίφημο «Μαῦρο πόδι» ἦταν ἐκεῖ δὲ μπροστὰ στὰ μάτια μας, ἀναπαύονταν ἡσυχᾶ-ἡσυχᾶ πάνω σὲ κάτι παλιὲς κόκκινες στόφες καὶ καθὼς ὁ ἥλιος ἔπεφτε ἴσια πᾶνω του, δὲ μᾶς φάνηκε καθόλου τρομερὸ πιά.

Σκύψαμε σιγά-σιγά κι' οἱ τρεῖς ἀπὸ πᾶνω του, τὸ περιεργαστήκαμε, τ' ἀγγίξαμε κι' ὅλας μὲ... ἕνα ξύλο καὶ βεβαιωθήκαμε πὼς δὲν ἦταν καθόλου πόδι μὰ μιὰ μαύρη γυναικεία κάλτσα ἀπλούστατα παραφουσκωμένη ποιὸς ξέρει μὲ τί λογιῆς κουρέλια καὶ τυλιγμένη πολὺ ἀδέξια μάλιστα σὲ μιὰ προδιὰ μαύρη σὰν τοῦ ἀρνιοῦ ποῦχαμε σφάζει τὴ προπερσινὴ Λαμπρή. Συλλογίζομαστε, γεμάτες ταπείνωση πὼς μ' αὐτὸ ἐκεῖ τὸ παλιοκούρελλο μᾶς εἶχαν ξεγελάσει κι' εἶχαν καταφέρει νὰ μᾶς τρομάξουν τόσο ποῦ μόλις εἶχαμε τὴ δύναμη νὰ τρέχουμε γιὰ νὰ γλυτώσουμε.

Σύμφωνοι κι' οἱ τρεῖς μας, ἂν καὶ χωρὶς νὰ ποῦμε λέξη. Τὸ πιάσαμε ἡσυχᾶ-ἡσυχᾶ τὸ χῶσαμε βαθεῖα μέσα στὸν τενεκὲ τῶν σκουπιδιῶν καὶ τὸ σκεπάσαμε καλὰ μὲ παλιόχαρτα ἀπὸ πᾶνω...

Τὴν ἴδια μέρα, μονάχα, ἀργὰ πιά σὰν πετάχθηκαν τὰ σκουπίδια, τὸ φανερώσαμε στὴ μαμὰ θριαμβευτικά καὶ χαίρέκακα.

Περιμέναμε φωνές, κατσάδες.

— Παλιόπαιδα! παλιόπαιδα! ἀναστέναξε ὕστερα μὲ παράπονο. Γιατί δὲ μοῦ τόπατε ἀπὸ χτές; Ἦταν ἀκόμα γερὴ καὶ τὸ ταῖρι της τώρα εἶναι ἄχρηστο!

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Σώπασε για μία στιγμή, κι' είπε :

— Τώρα λοιπόν πρέπει να δείξης τί αξίζεις, και θα ιδής τί κέρδος θα έχης: πρώτα θα δουλέψω την αγάπη· δλων και ύστερα θα έχης την συνείδησή σου ικανοποιημένη.

— Μάλιστα, θα κάνω ε, τι μπορώ. Δούλεψα τόσο για την οικογένεια του κύρ-Σπύρου Φαρή, χωρίς ν' ακούσω έναν καλό λόγο από το στόμα τους και δεν θα δουλέψω για τους πρώτους μου ευεργέτες, αν θέλουν να μου δείξουν λίγη αγάπη; Έμαθα να συγυρίζω, να σκουπίζω, να τὰ κάνω όλα. Θα ιδήτε πως θα τους κρατώ το σπίτι.

— Κι' έχουν μεγάλη ανάγκη. Ο κύρ-Πέτρος συχνά αναγκάζεται να μόνη κλεισμένος από τους ρευματισμούς του και οι παλιές πληγές του ανοίγουν καμμιά φορά και τον κάνουν να πέφτη στο κρεβάτι. Η κυρά Μαρία είναι γριά, δεν έχει πιά δύναμεις. Η Έμορφία είναι παιδί πρᾶμα, δεν καταλαβαίνει τίποτε από δουλειές του σπιτιού και μόνο ένας Θεός γνωρίζει τί θα γινόταν εκεί μέσα αν δεν έρχονταν οι γειτόνισσες, πότε ή μία, πότε ή άλλη να τους μαγειρέψουν, να τους πλύνουν και να μπαλώνουν τὰ ρούχα τους. Φαντάζεσαι λοι-

πό τη συγκίνηση γιατί οι θύμηςες τήν είχαν πλημμυρίσει.

Περνούσε μπρός από τη φυλακή όπου έπερασε την πρώτη νύχτα της στο Πανωχώρι, περνούσε μπρός από το χάνι, μπρός από το ξενοδοχείο και νά... ύστερα από λίγα βήματα στέκονται μπρός στο σπίτι του κύρ Πέτρου.

Η μητέρα του γιατρού σπρώχνει την έξορτα και φωνάζει με χαρούμενη φωνή :

— Καλημέρα, κυρά Μαρία, ἄρρωστη είσαι ακόμη; Έννοια σου και από τώρα κι' έμπρός δεν έχεις να στενοχωριέσαι για τις δουλειές του σπιτιού. Σου έφερα ένα καλό κορίτσι που δεν θέλει άλλο μισθό παρά μονάχα λίγη αγάπη.

Και ή καλή κυρία παραμέρισε κι' έβαλε μπροστά τη Μαρία, που με τη ματιά της αγάλλασε την κάμαρα εκείνη, που είχε πάντοτε στη θύμησή της και που χίλιες φορές είχε ποθήσει δσον καιρό έλειπε απ' εκεί και γύριζε στα ξένα.

Όλα βρίσκονταν στη θέση τους και όμως κάποια αλλαγή φαινόταν, μικρή βέβαια αλλά χτυπητή. Τὰ έπιπλα που άλλοτε άστραφταν, τώρα

Η Μαρία έφερε ξύλα.

Η Έμορφία έπαιξε με το γάτο

να παίξη με το γάτο κι' εϋθύς μόλις είδε την παλιά φίλη της σηκώθηκε γεμάτη χαρά κι' έτρεξε κοντά της και τη γέμισε φιλιά.

Η Μαρία με μεγάλη δυσκολία κατόρθωσε να ξεμπλέξη από την αγκαλιά της Έμορφίας, προχώρησε δειλά δειλά προς το μέρος του κύρ-Πέτρου και αφού έκανε μετάνοια, φίλησε το χέρι του. Έκείνος της χάρησε τα μαλλιά με χέρι που έτρεμε και είπε: «Τό καίμενο! τί κρίμα αν το είχαν φάει οι λύκοι».

Όσο για την κυρά Μαρία, αυτή ανασήκωσε τα γυαλιά της από τα μάτια της για να ιδή καλύτερα τη Μαρία που ή Έμορφία την έφερε μπροστά της. Εκείνη έκανε και σ' αυτήν μετάνοια και της φίλησε το χέρι. Η καλή γριά την φίλησε γεμάτη συγκίνηση και της είπε με φωνή που έτρεμε :

— Έκανες καλά, κόρη μου, και ήρθες, χαίρομαι πολύ που σε ξανα-βλέπω πάλι.

— Ηρθα για να σās βοηθώ στο σπίτι και να σās υπηρετώ. Και αν θέλετε να με συγχώρησετε και να με κρατήσετε πάλι δεν θάχετε πιά κανένα παράπονο από μένα. Έμαθα να δουλεύω από τότε που σās άφησα και τώρα θέλω να δουλέψω. Δεν είμαι πιά όπως άλλοτε.

— Τὰ παιδιά πάντα παιδιά είναι, ψιθύρισε ή κυρά Μαρία. Δεν μπορεί κανείς να τους βάλη γνώση

πριν να κατέβη μοναχή της. Πόσες φορές δέ σε μελετούσαμε και λέγαμε: «Ας ήταν εδώ ή Μαρία!». Δεν είναι αλήθεια, Πέτρο;

— Αλήθεια, αλήθεια, μητέρα μου, και θα την κρατήσουμε πάλι αν θέλη ή Μόρφω μας.

Κι' έπειδή ήταν βέβαιος πως ή Μόρφω θα ήθελε ο γέρο, άγροφύλακας είπε στην μητέρα του γιατρού :

— Καθώς βλέπετε, κυρία, ή υπόθεση πήρε τέλος. Αν θέλη ο κύριος γιατρός ως γράψη στο Όρφανοτροφείο πως ή μικρούλα βρέθηκε και πως θα την κρατήσουμε.

Ω, τί χαρμόσυνη ήμέρα. Η Μαρία και ή Έμορφία πιασμένες χέρι-χέρι πήγαιναν από το υπόγειο στη σοφίτα, γελοούσαν, φιλούσαν ή μία την άλλη και είχαν τόσα πράγματα να ειπουν. Και δεν έπρεπε τάχα ή Μαρία να μάθη τί είχε κάνει ή Έμορφία δσον καιρό έλειπε, και ή Έμορφία ν' ακούση όλες τις περιπέ-

τειες της φτωχής γυφτοπούλας.

Έντωμεταξύ ο κύρ-Πέτρος κατέδθηκε μαζί με την μητέρα του γιατρού στο χωριό της με τον σκοπό αν εύρη τον γέρο τραγουδιστή και προστάτη της Γυφτοπούλας να τον προσκαλέση να έρθη την άλλη μέρα να φάνε μαζί, γιατί και ή κυρά Μαρία ήθελε να τον γνωρίση και ήθελε να τον παρακαλέσουν κι' οι δυο μαζί να έρχεται κάθε χρόνο στο Πανωχώρι. Είναι ανάγκη να πούμε πως μόλις μαθεύτηκε πως γύρισε πίσω ή γυφτοπούλα όλες οι γειτόνισσες της κυρά-Μαρίας ήρθαν στο σπίτι της για να ιδούν τάχα την «ξενιτεμένη». Πρώτες-πρώτες ήρθαν ή κυρά Χρήσταινα και ή κυρά Σταμάταινα.

— Καλώς τὰ δέχτηκες, κυρά Μαρία μου, καλώς τὰ δέχτηκες.

Υστερα γυρίζοντας προς την Μαρία που βρισκόταν καθισμένη στα πόδια της κυρά Μαρίας πρόσθεσαν :

— Μα συ μεγάλωσες, έγινες, κοπέλλα. Και λέγοντας αυτά την κοίταζαν με περιέργεια. Λοιπόν, κυρά Μαρία μου, ήρθαμε να σε βοηθήσουμε τώρα που έχεις και μουσαφίρισα.

Μά ή Μαρία τις ευχαρίστησε και τους είπε ότι από τώρα κι' έμπρός αυτή θα κάνει, όλες τις δουλειές του σπιτιού.

Οι δυο γυναίκες γέλασαν δυνατά και φώναξαν :

— Όλες τις δουλειές; καλέ σύ, μια σταλιά κορμί; Και πόσων χρόνων είσαι;

— Στα σταφύλια θα μπω στα δεκαπέντε, απάντησε ή Μαρία και σηκώθηκε δλόρθη. Δεν είμαι ψηλή μά είμαι δυνατή και όλοι μου λένε πως είμαι πολύ άξια. Είς του κύρ-Σπύρου του Φαρή όλες τις δουλειές τις είχα επάνω μου και ήμουν και πολύ μικρότερη. Έδώ θα εργάζομαι με ζωή και με ψυχή και θα το ιδήτε.

Κι' ενώ έλεγε αυτά δεν καθόταν άργη μά ξεσκόνιζε, συγύριζε τὰ πράγματα, πήγαινε στο μαγειριό ν' άνάψη φωτιά, έτοίμαζε το φαγητό, έστρωνε το τραπέζι. Το σπίτι πήρε άλληνη όψη εϋθύς.

Κι' ή Έμορφία παράτησε κι' αυτή στο τέλος την αγαπημένη της γάτα που με μεγάλη της ευχαρίστηση απαλλάχθηκε από τὰ ένοχλητικά χάδια της κυράς της, κι' αποφάσισε να δείξη κάποια προκοπή. Έπαιρνε τη Μαρία κατά πόδι και πότε της έφερνε κανένα πιάτο, πότε της καθάριζε πατάτες ή της ξεσκόνιζε κανένα έπιπλο που δεν είχε καμμιά ανάγκη να καθαριστή γιατί ή Μαρία τὰ είχε ξεσκονίσει όλα. Η καλή μας ή Έμορφία είχε όλη την καλή διάθε-

ση να εργασθί, μά δεν μπορούσε να κάνει τίποτε δίχως να της το δείξη άλλος και τότε πάλι ή δουλειά αυτή δεν έπρεπε ούτε βαρεία να είναι ούτε πολύωρη.

Τελευταία ήρθε να ιδή την κυρά-Μαρία, ή μυλωνού ή κυρά Άναστάσaina. Αυτή έρχόταν πάντα μόνο το βράδυ για να κάνει συντροφιά της κυρά Μαρίας που, καθώς έλεγε, λυπόταν να την αφήση μόνη της, έρχόταν δηλαδή σε ώρα που είχαν τελειώσει όλες οι δουλειές και δεν ήταν φόβος να της ζητήσουν κι' αυτή νή να βοηθήση. Όποταν έρχόταν έφερνε πάντοτε μαζί της και τον γιό της τον Ίωσήφ, που δεν του άρεσε ή συντροφιά από τις δυο γριές γυναίκες και που είχε ακούσει χίλιες φορές τις στρατιωτικές ιστορίες του κύρ-Πέτρου και τις είχε πιά βαρεθή. Μά ή κυρά Άναστάσaina είχε το λόγο της που ήθελε καλά και σώνει να φέρνη μαζί της και το γιό της. Ο Ίωσήφ έπαζε μ' ευχαρίστηση με την Έμορφία και την γάτα της. Τί καλό παιδί που ήταν! Στὸν ίδιον όμως άρεσε περισσότερο να έρχεται το πρωί, να κουβαλάη ξύλα και νερό και να ποτίζη το περιβόλι.

(Ακολουθεί)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟ ΤΙΣ «ΕΚΑΤΟ ΦΩΝΕΣ»

Και τέτοιος πού είμαι,
και με τέτοια
Καρδιά, πουλί ολοτρέμουλο
σ' άρρωστημένα στήθια
Από τους δυνατούς
και τους μεστούς του κόσμου
Έγώ είμαι πιά κοντά στο φως
και στην αλήθεια.
Γι' αυτό μουγκρίζει
μέσα μου βαθιά,
Και μ' όλη την άχάνια μου
και μ' όλο το μαράζι,
Πρός όλους τους μεστούς
και δυνατούς του κόσμου
Μιά καταφρόνηση.
Και μου ταιριάζει

Ω λιγοστοί και ω διαλεχτοί
κι' άρίφηνοι αϋριο ίσως!
Είμαι μιά αλήθεια κάτου εδώ
που τη χτυπάει το μίσος,
Είν' εδώ πέρα μιά Όμορφιά
που ή καταφρόνια δένει
Και είν' εδώ πέρα μιά Άρετή
δειλή και ντροπιασμένη.
Ω νέοι, ω πρωτοξύπνητοι
στο φως, χαρές του Άπριλ
Από τους πράσινους κορμούς
γίνονται οι άσπροι στύλοι!
Στη χώρα εσείς οι λειτουργοί
και οι λατρευτάδες είστε
Δε φτάνει έμπρός! για τους Θεούς,
ω νέοι, και πολειμήστε!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Μικρή Έλβετίδα με τη γραφική έθνική της φορεσιά.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΦΑΓΑΔΕΣ

Έχετε καλήν όρεξη; Δεν άμφι-βάλλω, γιατί άλλοιώς σ'αs πηγαίνει ή μαμά στ'ο γιατρώ και άρχίζουν τ'α πι-κρά γιατρικά και τ'α ρέστα. Όσ'ην ό-ρεξη όμως κι' άν έχετε, δέν φαντά-ζομαι πώς μπορείτε νά παραβήγ'τε στ'ο φαί με μερικους ίθαγενεις τ'ης Αυστραλίας. Θέλετε νά σ'αs αναφέρω τί τρώει σ'ε μιά μέρα ένας νεαρός κυ-νηγός τ'ης Αυστραλίας; Όρίστε πα-ρακαλώ: μιά χήνα, δυό γαλοπούλες και (πφ!) μιά σαύρα μάκρους έξήντα έκατοστών!

Κατά τή γνώμη τή δική μου ό νεαρός Αυστραλός θά έπρεπε νά συμ-πληρώσ'η τ'ο φαγητό του και με λί-γα χόρτα και κατά τή γνώμη τή δι-κή σας λείπουν τ'α φρούτα και τ'ο γλυκό.

Όπωσδήποτε τ'α φαγητά πού κα-ταβροχθίζει ό νεαρός αυτός θά έφθα-

ναν σ'ε μάς γιά νά τραφή μιά όλό-κληρη οικογένεια επί πολλές ήμέρες. Μή φαντάζεστε δ'ε πώς αυτό είναι τίποτε τ'ο έξαιρετικό. Φτάνει νά σ'αs πώς μπροστά σ'αs μάτια μου—όχι τ'α δικά μου, κάποιου Άγγλου περιηγη-τή, αλλά τ'ο ίδιο κάνει—πέντε ίθα-γενείς κατεβρόχθισαν έκατόν πενήν-τα αυγά κύκνου!

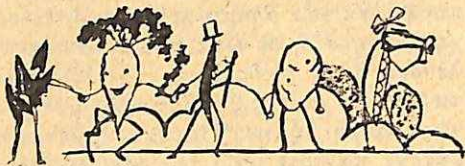
Γιά δοκιμάστε νά κάνετε και σ'εις τ'ο ίδιο!

ΚΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Κι' έπειδή μιλάμε γιά τροφές, έχω νά σ'αs πώ πώς ένας Άγγλος σοφός ύστερα από πολυχρόνιες μελέτες ά-νεκάλυψε τήν επιδραση πού έχουν τ'α διάφορα χορταρικά στ'ον χαρακτήρα τ'ου ανθρώπου. Λοιπόν τ'α σπανάνια αναπτύσσουν τήν θέληση και κάνουν εκείνον πού τ'α τρώει ένεργητικό, στα-θερό και φιλόδοξο. Τ'ο καρτόττο διορ-θώνει τ'ον χαρακτήρα και κάνει τ'ον άνθρωπο εύπροσήγορο κι' αίσιόδοξο. Τ'α φαсолάκια είναι πολύ εύγενικ'ο χόρτο: φέρνει καλλιτεχνικές έμπνεύ-σεις—άβίζο σ'ε όσους στέλνουν έργα γιά τήν Σ.Σ.Σ.—ένω ή πατάτα φέρ-νει διανοητική ίσορροπία, πνευματι-κή ήρεμία, αλλά δυστυχώς διώχνει

μακριά τ'α εύγενικά συναισθήματα.

Άν θέλετε πάλι νά γίνετε δια-νοούμενοι τρώτε πολλά φαсолία λό-πια, εί νεαρές όμως δεσποινίδες πού έχουν τάση σ'ή φιλαρέσκεια και τήν

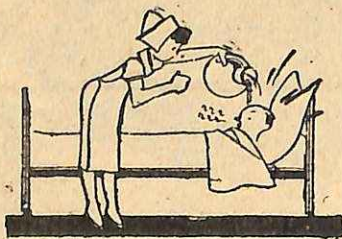
επιπολαιότητα, καλά θά κάνουν νά μ'ην τρώνε πολύ συχνά μπιζελάκια γιατί τ'α έλαττώματά τους αυτά θά γίνουν μεγαλύτερα ακόμη.

Τ'ο καλύτερο όμως μού φαίνεται πώς είναι νά τρώ'η κανείς λίγο άπ' όλα κι' αυτό κάνουνε κι' έσ'εις, άν δέν κάνουν λάθος.

ΣΧΟΛΕΙΟ ΥΠΝΟΥ

«Μπα! θ'άπορήσετε, ώστε υπάρχει και σχολείο όπου μαθαίνει κανείς νά κοιμάται, όπως μαθαίνει νά διαδάζ'η και νά γράφ'η; Θά είναι γιά εκείνους τ'ους κακόμοιρους πού υποφέρουν από άϋπνια και μένουν ξάγρυπνοι ως τ'ο πρωί».

Μάλιστα, υπάρχει ένα σχολείο, ό-που μαθαίνει κανείς νά κοιμάται, και μάλιστα βρίσκεται σ'ήν Άμερική. Άλλά δέν είναι γιά εκείνους πού ύ-ποφέρουν από άϋπνιες, όπως ίσως νο-μίζετε, είναι γιά εκείνους πού ροχα-λίζουν ή κάνουν ύπνο πολύ ταραγ-μένο κι' ένοχλούν τ'ους άλλους. Σ'το σχολείο λοιπόν αυτό βάζουν τ'ους «μαθητές» και κοιμούνται και κάθε φορά πού θ' άρχίσουν τ'ο χρρρ! χρρρ! ή πού θ'α κλωτσούν ή θ' ανα-κατεύουν τ'α σεντόνια τους, τ'ους ρί-

χνουν λίγο κύρο νεράκι σ'το κεφάλι και τ'ους ξυπνούν. Κατά τ'α λεγόμε-να τ'ου διευθυντή τ'ου σχολείου ή μέ-θοδος αυτή είναι άλάθητη. Ύστερα από ένα μήνα και οι πιδ άδιόρθωτοι κακούπναρδες κοιμούνται σάν άρ-νάκια.

Έτσι λοιπόν, άν τυχόν ροχαλίζετε—ή μάλλον άν ροχαλίζουν τ'α δ'έρφια σας γιατί τ'ο δικό τους ροχαλητό ένο-χλεί σ'ας—ένα ταξιδάκι σ'ήν Άμε-ρική θά είχε ριζικό άποτέλεσμα.

ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΑΥΤΙ

Και μιά άλλη μέθοδος θεραπευτι-κή γιά τ'ους άδιόρθωτους... κλέφτες. Ό διευθυντής τ'ης άστυνομίας τ'ου Βουκουρεστίου είχε μιά σπουδαία έμπνευση. Τόσο σπουδαία πού άξίζει νά έφαρμωσ'η σ'ε όλο τ'ον κόσμο. Πρότεινε λοιπόν, όσους κλέφτες συλ-λαμβάνουν νά τ'ους βάφουν τ'ο ένα αυτί με μιά μπογιά γαλάζια, άνεξι-τηλη. Μ' αυτό τ'ον τρόπο κάθε φο-ρά πού θά ίδ'η κανείς κοντά του μέ-σα σ'ε πολυκομμία ή σ'ε συνωστισμό έναν άνδρα ή μιά γυναίκα πού τ' αυτί του θά είναι γαλάζιο, πρέπει νά

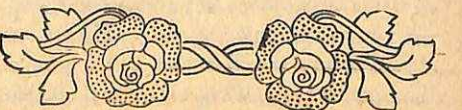
έχ'η τ'ον νού του σ'το πορτοφόλι του, σ'το ρολόι του ή τήν καρτίτσα του, γιατί θά ξέρ'η πώς έχει νά κάν'η μ' έναν πραγματικά «σεσημασμένο» λω-ποδύτη.

Αυτή βέβαια είναι περίφημη ιδέα. Γι' αυτό όλοι οι λωποδύτες τ'ης Ρου-μανίας πού άκουσαν νά γίνεται λόγος γι' αυτό τ'ο σχέδιο, σηκώθηκαν σ'α πόδι και δήλωσαν πώς αυτά δέν εί-ναι άστεία και πώς τ'ο μέτρο είναι άπάνθρωπο και βάρβαρο.

Φυσικά, π'οιός θά έχ'η σ'ιδ έξης τήν διάθεση νά γίν'η κλέφτης όταν ξέρ'η πώς θά τ'ο βάψουν τ' αυτιά του γα-λάζια!

Ευτυχώς πού τ'ο μέτρο και άν ά-κόμη έφαρμωσ'η, θά έφαρμωσ'η σ'τους συστηματικούς λωποδύτες. Γιατί άν έβαραν γαλάζια και τ' αυτιά εκείνων πού παίρνουν κρυφά γλυκά άπ' τ'ο μπουφέ ή ροδάκινα άπ' τίς φρουτιέ-ρες, χμ!...

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Κ Α Ξ Λ Ε Σ Μ Α

Τή χώρα τ'ων όνειρών μου τή λιόχαρη Με μάγια θά σ'ε κάνω νά 'γ'ιν' αγαπή-της.

Έλα! Τ'ων γούλλων τ'ο τραγούδι θ' ά-κουγες.

Και τ'ο χαρούμενο σκοπό τ'ης βρύσης.

Και θά βλέπες τή λεύκα άστροστεφά-νη.

Τ'ο ήλιόχρυσο θά έξούσες μεσημέρι. Θά σ'ούφεργε μυριόφωνους αντίλαλους.

Από τήν κελαϊδούσα ρεμματιά, τ'άγερι.

Τ' άσπρα στεφάνια πού έπλεξαν ά-γροάμπελες.

Ίτιές-παιδούλες με λυμένη κόμη. Φτωχά σπιτάκια πού οι μουριές τ'α κρύ-βουνε.

Πυκνές με τ'ο γλυκό καρπό, κι' ακόμη.

Θά σ'ού έδειχ'αν πλατάνια γιγαντόκορμα. Κι' έλάτια συντροφιά σ'α άστροπελέκι.

Τ'α φωτοπαχνιδίσματα τ'ης φυλλωσιάς. Πού ανάλαφρους χορούς νεραϊδών [πλέκει.

Έλα! Θά δ'ης τίς θημωνιές πού άπλώ-νουνε.

Σωρούς τ'ο θησαυρό τους μέσ'σι' άλλώνια. Και τή φωλιά τήν τραγουδίστρα πού [έχτισαν.

Κάτω άπ' τή στέγη μας τ'α χελιδόνια.

Πάνω, ψηλά άπ' τ'ους βράχους τ'ους ά-νοιχτά, τίποτα δέν άκουγόταν γύρω.

Έλα! Τή χώρα πού όμορφαίνουν τ'α [όνειρα.

Με μάγια θά σ'ε κάνω νά τήν αγαπήσ'ης. Ροζελάντια [Α]

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Μού φαίνεται πώς ποτέ σ'ή ζωή μου δέν θά ξεχάσω τίς δεκαπέντε μέρες πού πέρασα ένα παρασμένο καλοκαίρι σ' ένα άπομακρο μέρος τ'ης Άττικής, άπέναντι από τήν Εύβοια, όπου είχαμε πάει γιά έξοχ'η.

Μείναμε σ'α άπλοϊκό σπιτάκι ενός ψαρά, μακριά από κάθε θόρυβο και κάθε φροντίδα.

Νομίζω, πώς τ'ο έχω ακόμα μπροστά σ'α μάτια μου με τ'α κόκκινα χαμλά κεραμίδια του νά κοιτάζ'η πρ'ος τ'ο μέ-ρος τ'ης γαλανής θάλασσας με τ'α βου-νά τ'ης Εύβοιας σ'α βάθος, έν'ω από τ'ο πίσω μέρος σχηματιζόταν ένα τέλειο κομμάτι Άττικού τοπίου: καταπράσι-να πεύκα θρόϊζαν σ'α κάθε μικρό φύ-σημα, έχοντας γιά κορμίζα τ'ο γέλιο τ'ου Άττικού ούρανού.

Πόσο μού άρεσε νά σηκώνουμαι μό-

νος πολύ πρωί και νά κάθουμαι σ'ήν άμμουδιά γιά νά προφθάσω τήν άνατο-λή τ'ου άστρου τ'ης ήμέρας, νά βλέπω τ' άπαλό τριανταφυλλί του χρώμα σ'ίς κορφές τ'ων άπέναντι βουνών και τή γλυκεία του άνταύγεια σ'ή γαληνεμένη επιφάνεια τ'ης θάλασσας. Κι' έπειτα, όταν αυτό άρχιζε ν' άνεβαίν'η σ'α δρι-ζόντα, έγώ έτρεχα άνάμεσα σ'α πεύκα κάτω άπ' τ'ον πράσινο θόλο τους άνα-πνέοντας τ'ον μυρωμένα άγέρα κι' άκού-γοντας τ'ο θρόισμά τους, ξαπλώνόμουν κι' έκλεινα τ'α μάτια.

Τριγύρω σ'ή φύση βασιλευε τώρα ή ήσυχία. Μά μιά ήσυχία επιφανειακή γι' αυτούς πού περνούσαν αδιάφοροι ά-νάμεσά τ'ης, έν'ω σ'ήν πραγματικότητα ή φύση ζούσε έντονα εκείνες τίς όρες. Ζούσε, και μόνο όσοι είχαν τή δύναμη νά ξεχάσουν τ'ον έαυτό τους, μπορού-σαν νά τ'ο νοιώσουν, μπορούσαν ν' ά-κούσουν τή βαθειά φωνή τ'ης πού σκόρ-πιζε τή φιλοσοφία τ'ης σ' όλους εκεί-νους πού πήγαιναν κοντά τ'ης ζητώντας νά βρουν μιά άπόκριση σ'α ξεχει-λισμα κάποιου βαθειού συναισθήμα-τός των...

Και ή ώρα περνούσε...

Τριγύρω άπλωναν τώρα τίς πτυχές τους τ'α κατακόκκινα σύννεφα κι' ό ήλιος έγεργε μεγάλ'οπρεπος μετά από τ'ο κού-ρασμα τ'ης ήμέρας.

Τί μαγεία είχε γιά μένα εκείνη ή στιγμή!

Τ'α παρατούσα όλα κι' έτρεχα πρ'ος τή θάλασσα. Πηδούσα ξένοιαστος σ'ε μιά βαρκούλα κι' άνοιγόμουν αέρα σ' ά-νοιχτά, τίποτα δέν άκουγόταν γύρω παρά ό παφλασμός τ'ων κυμάτων σ'α τράβηγμα τ'ου κυματισ. Πού και πού έβλεπα νά περνά μακρύτερα καμιά βαρκούλα πού γλιστρούσε σάν γλάρος πάνω σ'α γαλήνια νερά πού όμως σ'ε λίγο εξαφανιζόταν σ'α βάθος τ'ου όρί-ζοντα και τότε μού φαινόταν πώς έ-μενα μόνος με συντροφιά τήν ψυχή μου και τ'α κύματα, και, παρατηρώντας γύρω μού φαινόταν ακόμα πώς ή φύ-ση μιλούσε, συμβούλευε, παρηγορούσε, έν'ω πέρα, μακριά σ'ίς πόλεις, ό κό-σμος ζούσε, χαϊρόταν, πονούσε, μισού-σε σκόρπιζε γέλια και δάκρυα.

Ό! και νά μπορούσαν όλοι αυτοί οι άνθρωποι τ'ης σκόνης και τ'ης βενζί-νης τ'ων πόλεων ν' άκουγαν τή φύση!

Πόσο μικροί θά τ'ους έφαινονταν οι πόνοι τους, και πόσο ποταπά τ'α μίσ'η τους βλέποντας τ'α αιώνια βουνά, τ'ο γάργαρο κι' άπαλό ρυάκι, τήν πλατειά άφρισμένη θάλασσα με τ'α μυστήρια πού κρύβει σ'α βυθό τ'ης...

Κι' οι όρες κυλούσαν...

Τ'ο βράδυ έρχόταν, τ' άστρα τρεμό-σβυναν σ'αόν ουρανό, τ'ο φεγγάρι πρό-βαλε άσημωμένο άπ' τ'ο βουνό, τ'α κύ-ματα άρχιζαν νά σπούν σ'ήν άμμουδιά, έν'ω φυσούσε ένα έλαφρό θαλασσινό ά-

γεράκι και ή φύση εξακολουθούσε νά μιλά με τή βραδυνη φωνή τ'ης τώρα.

Δέν ξερω, μά αυτό τ'ο μικρό σπιτάκι τ'ου ψαρά τ'ο θυμούμαι με νοσταλγία, τώρα πού ζω μέσα σ'ή σκ'ονη και τήν όχλοβοή τ'ης Άθήνας, τ'ο θυμούμαι και θάθελα νά ξαναζήσω κοντά του γιατί μ' έμαθε νά νοιώθω τήν εύτυχία και τήν ήρεμία πού σκόρπιζε ή φύση σ' ό-ποιον ξέρει νά τήν άκούσ'η και νά κα-ταλάβ'η τ'ο μυστικό πού κρύβει μέσα τ'ης.

Ταυρομάχος [Α]

ΦΩΤΟΥΛΑ

Τή γνωριμία τ'ης Φωτούλας τήν έκα-μα έδω και λίγες μέρες σ'ε μιά παρα-θάλασσα έξοχ'η.

Ένα κοριτσάκι τόσο δά, ως έφτά χρονών. Τ'ο στρογγυλό προσωπάκι φω-τιζόταν από δυό μάτια γεμάτα ξορη-δα. Τ'ο πλαισίωσαν μαλλιά ξανθά ατί-θασα, άγρια και άνάμεσα σ'α χείλη έλαμπαν δυό σειρές δόλοσπρα δοντάκια. Είχε και μιά περιέργη όσο και χαριτω-μένη συνήθεια ή Φωτούλα. Νά, σάν ά-κουγε τ' όνομά τ'ης ήταν αδύνατο νά μ'η χαμογελάσ'η.

Φωτούλα, φώναζε όποτε τήν έβλε-πα. Κι' άμέσως εκείνη, πού δέν ήθε-λε άλλο, έδειχνε τ'α δοντάκια τ'ης χα-ριτωμένα.

Τί εύκολα πού χάριζε τ'ο άθ'ωο τ'ης χαμόγελο ή μικρή μου φίλη!

Κάποτε τήν έπιασα σοβαρή νά μαζεύ'η άγριοκρίνα. Βαστούσα κι' έγώ μερικά σ'α χέρια μου. Τήν πλησίασα:

— Δες πόσα μάζεψα, τ'ης λέω. Έχω π'οιό πολλά από σένα...

Χαμογέλασε κάπως δειλ'ούτσικα, ίσως γιατί δέν είχε άκούσει τ'όνομά τ'ης, κι' άρχισε νά τ'α μετρά.

— Εικοσιένα, έχω, μού άποκρίνεται σ'ε λίγο χαρούμενα.

— Φτάνουν λοιπόν πιά. Η μαμιά σου θά σ'ε μαλώσ'η σάν τ'ης π'ας πολλά σπιτί.

Τ'ο χαρούμενο προσωπάκι σκοτεινιάσε μονομιάς. Τ'ο χαμόγελο έβρυσε σ'α χεί-λάκια τ'ης όπως μαθαίνεται ένα λου-λούδι πάνω άπ' τή φωτιά. Τί διαφορε-τικά άπ' τίς άλλες φορές μιλήσαμε τό-τε. Με σιγανή φωνή πού έβρυνε πότε-πότε, λές γιά νά ξεχυθ'η άπ' τίς βου-σούλες τ'ων ματιών τ'ο παραπάνω πού πλημμύριζε τ'ο μικρό τ'ης στήθος, ά-παντούσε παραπονεμένα σ'ίς έρωτήσεις μου: Όχι, δέν είχε μ'ητέρα μά ούτε και πατέρα ήταν έντελ'ως όρφανή.

Ζούσε κοντά σ'ε μιά γυναίκα πού άν-τίκρυσε γιά πρώτη φορά μετά τ'ο θά-νατο τ'ης μητέρας τ'ης. Είχε ένα μεγα-λύτερο άδελφό τ'ης πού βοηθούσε τ'ους ψαράδες σ'α τράβηγμα τ'ης τράτας. Μά κι' αυτή κάποια δουλειά θάπιανε σ'α θά μεγάλωνε λίγο ακόμα...

